

Річний звіт Центру громадянських свобод 2015

адреса:

м. Київ, вул. Басейна 9г, оф. 25

Електронна пошта: ccl.org.ua@gmail.com

www.ccl.org.ua

www.facebook.com/ccl.org.ua

Зміст:

1. Про Центр громадянських свобод – 3
 - наша місія
 - наші цінності
 - наші ініціативи
2. Платформи в яких бере участь Центр громадянських свобод - 4
3. Ініціативи, які координує Центр громадянських свобод та напрями роботи у 2015 році:
 - 3.1. Інформаційна платформа Євромайдан SOS – 5-7
 - 3.2. Документування порушень прав людини на сході України та в Криму – 8-11
 - 3.3. Діяльність групи громадського спостереження «ОЗОН» - 12-13
 - 3.4. Моніторинг законодавства та реформи. Діяльність коаліції правозахисних організацій «Правозахисний Порядок Денний» - 14-16
 - 3.5. Кампанія «Let My People Go» - 17-18
4. Міжнародна адвокація – 19-20
5. Команда Центру громадянських свобод та наші основні досягнення у 2015 році – 21-22
6. Фінансовий звіт за 2015 рік - 23

1. Про Центр громадянських свобод

Центр громадянських свобод (далі - ЦГС) – українська громадська організація, заснована 2007 року з метою просування та утвердження концепції прав людини, демократії й солідарності в Україні та регіоні ОБСЄ задля визнання та збереження цінностей людської гідності.

Наша місія: працюємо для становлення прав людини, демократії та солідарності в Україні та регіоні ОБСЄ задля утвердження людської гідності.

Наші цінності:

- ✓ повага до людської гідності
- ✓ свобода й права людини
- ✓ верховенство права
- ✓ демократія
- ✓ солідарність
- ✓ незаангажованість
- ✓ недискримінація
- ✓

Сайт: ccl.org.ua

Сторінка у FB: www.facebook.com/ccl.org.ua

Наші ініціативи :

Група Євромайдан SOS

Група громадського спостереження «ОЗОН»

Кампанія за звільнення українських політичних в'язнів у РФ «Let My People Go»

Платформа «Правозахисний Порядок Денний»

2. Платформи в яких бере участь Центр громадянських свобод

2.1 Українські:

Правозахисний порядок денний
Коаліція протидії дискримінації
Коаліція НУО “За мир і справедливість на Донбасі”
“Ініціатива Різноманіття”
Платформа “Крим – це Україна”
Ресурсний центр для допомоги вимушеним переселенцям
Національна платформа Східного партнерства

2.2 Міжнародні:

Міжнародна Платформа “Громадянська Солідарність”
Міжнародна коаліція “Ініціативна група з прав людини в Криму”

2.3. Дорадчі:

Експертна рада при Уповноваженому ВРУ з прав людини
Експертна рада при Комітеті з прав людини
Експертна рада при Міністерстві внутрішніх справ
Громадська рада при СБУ

3. Ініціативи, які координує Центр громадянських свобод , напрями роботи у 2015 році:

3.1. Інформаційна платформа Євромайдан SOS

Євромайдан SOS - ініціатива, створена у відповідь на насильницький розгін мирної студентської демонстрації на Майдані Незалежності 30 листопада 2013 року. Протягом подій Євромайдану волонтери ініціативи працювали в цілодобовому режимі для забезпечення правової та іншої допомоги для переслідуваних учасників протесту по всій Україні.

Сайт: euromaidansos.org

Сторінка у FB: www.facebook.com/EvromaidanSOS

Під час подій Євромайдану ініціатива нараховувала тисячі волонтерів по всій Україні та закордоном, гаряча лінія приймала щоденно сотні дзвінків, зі сторінки Є-SOS у FB вся країна та світ дізнавались про перебіг подій на Майдані.

Є-SOS створили унікальну базу даних про потерпілих в результаті насильницьких дій представників влади. Зафіксовані дані пізніше були передані органам національного розслідування, увійшли до двох подань до Міжнародного кримінального суду та були використані при підготовці звіту Міжнародної консультативної групи Ради Європи.

Згодом, ініціатива розпочала роботу спрямовану на фіксацію порушень прав людини в Криму та на Донбасі. Перша мобільна група [Євромайдан SOS](https://www.facebook.com/EvromaidanSOS) виїхала до Криму 2 березня 2014 року. А також започаткувала кампанію за звільнення українських політичних в'язнів «Let my people go».

Є-SOS продовжує щоденно вести свою сторінку у FB – Євромайдан SOS, яка **нараховує 123 865** підписників станом на 31 грудня 2015 року.

Середня кількість охоплення дописів за добу: 60000- 85000

Інформаційні продукти Євромайдан SOS:

- **Фільм «Євромайдан SOS. Право на гідність»**

Ідея створення стрічки належить режисерці Світлані Ліщинській, а до її реалізації долучилися інші волонтери: оператори та продакшн-студія ActivVision.

Фільм «Євромайдан SOS. Право на гідність» про взаємодопомогу, про те, як розвивалася волонтерська ініціатива Євромайдан SOS, про те, як під час Революції Гідності люди об'єдналися, щоб захищати права інших людей та про те, що мотивує їх бути волонтером.

Переглянути за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=JpMSvDJg0OI>

- **Фільм «Відторгнення. Битва за Україну»**

«Відторгнення. Битва за Україну» присвячується першому етапу дестабілізації Донбасу, на перший погляд, мирного періоду, в якому, були посіяні зерна майбутньої війни. Навесні 2014 нічого на сході не було випадковим - ні раптова активізація проросійських "громадських" рухів, ні перехід пропаганди в психологічну війну, ні поступливість бойовикам багатьох із місцевих "правоохоронців" та представників місцевого самоврядування. А одним із найголовніших факторів, що визначило розвиток подій, стало масштабне насильство, що проявилось в викрадення проукраїнських громадян, їх тортури та катування, утримування в полоні, погрози тощо. Фільм створений спільними зусиллями Центру громадянських свобод, ініціативи Євромайдан SOS, Київського будинку прав людини та інтернет-каналу Ukrlife.TV, за підтримки Міжнародного Фонду «Відродження».

Переглянути за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=bCyy3y0opIU>

• **Підтримка та популяризація волонтерського руху. Волонтерська премія Євромайдан SOS**

Щороку після Революції Гідності, 30 листопада, «Євромайдан SOS» відзначає “звичайних людей, які роблять надзвичайні речі”.

Волонтерська премія Євромайдану SOS заснована з ціллю виразити вдячність людям, завдяки яким країна вистояла в найтяжчі часи, а також задля популяризації та підтримки волонтерського руху.

У 2015 р. **були номіновані понад 80 волонтерів** з усієї країни та з-за кордону, що займаються волонтерською діяльністю у різних сферах.

Олександр Чалапчій розповідає, що його надихнуло незважаючи на отриману інвалідність займатися волонтерством. Київ, Церемонія нагородження Євромайдан SOS, 31 листопада 2015 року.

Лауреатами Волонтерської премії Євромайдан SOS у 2015 році стали:

Олександр Чалапчій, який в бойових діях втратив обидві ноги. Не маючи колінних суглобів, навчився пересуватися на механічних протезах та після реабілітації почав займатися волонтерством, зокрема, допомагає військовим, які втратили кінцівки відновлюватися та продовжувати життя у нормальному ритмі, бере участь у спеціальних навчаннях для військових тощо.

Ярослав Жилкін – координатор місії «Чорний тюльпан», яка поставила собі за мету відшукати тіла загиблих українських воїнів на сході країни та повернути їх додому.

Марія Берлінська – доброволець батальйону «Айдар», брала участь у бойових діях, де відповідала за аеророзвідку. Після повернення заснувала Центр підтримки аеророзвідки, у якому бійці можуть проходити безкоштовне навчання.

Євгенія Закревська – адвокат родин Небесної сотні, яка прискіпливо слідкує за розслідуванням убивств на Майдані 18-20 лютого, захищає права осіб, що потерпіли внаслідок анексії Криму та російської збройної агресії на сході України.

3.2. Документування порушень прав людини на сході України та в Криму

«Перша мобільна група Євромайдан SOS виїхала до Криму 2 березня 2014 року. Тоді ми ще не дуже розуміли із чим маємо справу. Відразу за цим наші мобільні групи почали працювати на Донбасі. У той час я прискіпливо вивчала досвід російських колег, які побудували роботу “сводных мобильных групп” у Чечні. Бо ми практично із нуля вистроювали систему координації, безпеки, документування та збереження інформації. Зараз це вже стало буденною річчю. Я сьогодні добре розумію, що нам у перші місяці війни просто дуже щастило. Волонтери їздили у візити за власні кошти. Працювали віддано та на совість. І часто їх сміливість межувала із необґрунтованим ризиком» -

голова Правління Центру громадянських свобод Олександра Матвійчук.

На фото виступ Олександри Матвійчук під час асамблеї країн-учасниць Міжнародного кримінального суду

З початком військових подій в Україні Центр громадянських свобод веде роботу спрямовану на фіксацію порушень прав людини в Криму та на Донбасі.

Насамперед ЦГС відслідковує політичні переслідування, випадки вбивств, незаконного позбавлення волі, тортур, зґвалтувань та цілої низки інших порушень прав людини на Донбасі та в Криму, що можуть бути кваліфіковані як міжнародні злочини, вчинені в рамках політики держави або організації відповідно до ст. 5 Римського статуту Міжнародного кримінального суду.

На базі ЦГС створюються і працюють так звані «мобільні групи» з моніторингу та збору інформації до яких входять досвідчені правозахисники, документатори та спеціально навчені волонтери.

Такі мобільні групи в межах визначеної місії здійснюють безпосередні виїзди на місця подій. Під час своїх візитів монітори спілкуються з жертвами та свідками порушень прав людини, із місцевими правозахисниками та журналістами, а також представниками місцевої влади та правоохоронними органами.

У 2015 році більшість таких візитів здійснювались на визволені території на сході України. Метою таких візитів було зібрати якомога більше інформації про реальні масштаби, характер, причини та наслідки окупації певного регіону представниками незаконних збройних формувань з точки зору порушень прав людини.

Круглий стіл щодо евакуації цивільного населення. Київ, офіс Уповноваженої з прав людини, 1 травня 2015 року.

Центром громадянських свобод були передані всі дослідження до компетентних органів державної влади та надіслано запити з метою отримання належної реакції на їх результати. Також деякі матеріали передані до Міжнародного кримінального суду.

Окрім того, Центр громадянських свобод системно слідкує за ситуацією з правами людини в Криму. У 2015 році вийшло 4 періодичні звіти «**Крим: хроніки окупації**», що описують політичні переслідування громадських активістів на території окупованого Криму. У звітах зафіксовані факти політичних переслідувань з початку березня до кінця грудня 2015 року.

«На жаль, мені здається, що говорити про свободу в контексті окупованого Криму дуже важко. Ми зробили підрахунок того, що відбулося майже за пів року на півострові. Згідно з даними моніторингу в Криму відбулося більше 150 допитів, понад 100 обшуків, більше 100 затримань, пройшло майже 100 судових засідань, 30 з яких з вересня по листопад 2015 року» - співробітниця Центру громадянських свобод Марія Лисенко.

Інтерв'ю можна прослухати за посиланням: <https://ua.krymr.com/a/news/27420642.html>

Євромайдан SOS спільно з кримськими організаціями проводять флешмоб «Крим це Україна». В акції взяли участь близько 500 небайдужих громадян. Київ, Майдан Незалежності 28 лютого 2015 року.

Переглянути можна за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=n03kr4qcJ10>

<https://www.youtube.com/watch?v=E8cTKT00iUQ>

За 2015 рік:

- Здійснено **17 виїздів** мобільних груп з метою дослідження таких тем як розстріли «зелених коридорів», безвісти зниклі на сході України внаслідок конфлікту, цивільне населення під перехресним вогнем, місця незаконних ув'язнень, моніторинг розслідувань злочинів на звільнених територіях тощо
- До проведення мобільного моніторингу з прав людини було залучено більш ніж **30 волонтерів**, які пройшли навчання та взяли участь у польових виїздах.
- Здійснено більш ніж **200 інтерв'ю** з потерпілими та родичами потерпілих.
- Зафіксовані дані лягли в основу **6 тематичних звітів та 5 публікацій**, а також 3 звіти готуються до випуску.
- Зібрані факти порушень прав людини стали основою **2-х звітів спеціальних доповідачів ПАРЄ** за тематикою безвісти зниклих на сході України та полонених у результаті збройного конфлікту на Донбасі.

Звіти, що вийшли за наслідками документування у 2015 році:

- «Хімічний трикутник» Луганщини під час окупації: заручники, катування та позасудові страти. Звіт за результатами візиту моніторингової групи Центру громадянських свобод до Северодонецька, Лисичанська та Рубіжного протягом 6-11 грудня 2014 року.
<http://ccl.org.ua/reports/himichnyj-trykutnyk-luhanschyny-pid-chas-okupatsiji-zaruchnyky-katuvannya-ta-pozasudovi-straty/>
- «Заради імені одного. Пошук безвісти зниклих та ідентифікація невпізнаних жертв збройного конфлікту в Донецькій та Луганській областях»
<http://ccl.org.ua/reports/zvit-zarady-imeni-odnoho/>
- «Ті, що пережили пекло». Свідчення жертв про місця незаконних ув'язнень на Донбасі. Моніторингове дослідження Коаліції громадських організацій та ініціатив «Справедливість заради миру на Донбасі»

<http://ccl.org.ua/reports/zvit-ti-scho-perezhlyly-peklo/>

- «Цивільне населення під перехресним вогнем». Звіт присвячено найбільш серйозним порушенням прав людини в східній Україні (позасудові страти, насильницькі зникнення, довільні затримання, катування та фізичні напади), що мали місце з травня 2014 по серпень 2015 року.

<http://ccl.org.ua/reports/zvit-tsyvilne-naselennya-pid-perehresnym-vohnem/>

- «Котел» для мирних мешканців». Перешкоджання евакуації мирного населення під час збройного конфлікту в Донецькій та Луганській областях.

<http://ccl.org.ua/reports/report-trapped-civilians/>

- Звіт «Коли Бог стає зброєю». Переслідування за релігійними переконаннями в ході воєнного конфлікту на сході України.

<http://ccl.org.ua/reports/zvit-koly-boh-staje-zbrojeju/>

- «Ukraine at War: Truth Against Russian Propaganda». Звіт видано за матеріалами конференції «Україна у війні: правда проти російської пропаганди», яка відбулася у Брюсселі 16 червня 2015 р. Створений з метою надання представникам європейських інституцій та засобів масової інформації розуміння російської політичної та військової пропаганди, способів її використання у військовому конфлікті на сході України.

<http://ccl.org.ua/reports/ukraine-at-war-truth-against-russian-propaganda/>

- «Крим: хроніки окупації політичні переслідування громадянського суспільства та порушення прав людини в окупованому Криму»

Випуск 1- березень-травень: www.bit.ly/2zpYSwD

Випуск 2 - червень : www.bit.ly/2zq7jb4

Випуск 3 - липень-серпень: www.bit.ly/2zozEP3

Презентація моніторингового звіту «Заради імені одного:пошук безвісти зниклих та ідентифікація невпізнаних жертв збройного конфлікту в Донецькій та Луганських областях» за участі громадських організацій та ініціатив з пошуку зниклих та представників органів державної влади, а також іноземних експертів. Київ, 3 грудня 2015 року.

3.3. Діяльність групи громадського спостереження «ОЗОН»

Група громадського спостереження «ОЗОН» - ініціатива, що об'єднує навколо себе активних громадян, які здійснюють громадський контроль за діяльністю державних органів на лінії зіткнення суспільства та держави, зокрема, під час мирних зібрань та судових процесів.

Громадські спостерігачі незалежна сторона, завдання якої моніторинг порушень під час мирних акцій та судових процесів.

Волонтери ОЗОНу легко упізнаються за спеціальними жовтими жилетками й посвідченнями з написом «громадський спостерігач».

Зафіксовані громадськими спостерігачами дані піддаються аналізу на відповідність національному законодавству та міжнародним стандартам свободи мирних зібрань та права на справедливий суд.

В результаті десятків спостережень за мирними акціями протягом 2015 року виявлено деякі проблеми забезпечення права на мирні зібрання та розроблені рекомендації щодо їх подолання. Зокрема, за наслідком моніторингу Маршу рівності 6 червня 2015 року, опубліковано звіт в якому викладено пропозиції щодо покращення роботи правоохоронців під час охорони мирних зібрань в Україні.

Можна переглянути за посиланням: <http://ccl.org.ua/wp-content/uploads/2013/10/Zvit-roku.pdf>

Переломною подією щодо сприяння та захисту свободи мирних зібрань в Україні у 2015 році стали сутички під парламентом між протестувальниками та правоохоронними органами 31 серпня. В результаті протистояння загинуло 4 бійці Нацгвардії, за медичною допомогою звернулося щонайменше 179 осіб, 18 затримано за підозрою вчинення злочину.

Центром громадянських свобод видано звіт «Події під парламентом 31/08/2015 через призму прав людини» в якому аналізуються основні порушення прав людини здійснені органами державної влади у зв'язку з цією подією, а також наводяться рекомендації щодо не повторення таких ситуацій в майбутньому.

Можна переглянути за посиланням: <http://ccl.org.ua/reports/podiji-pid-parlamentom-31-08-2015-cherez-pryzmu-prav-lyudyny>

Також видано збірку звітів за результатами моніторингу дій правоохоронних органів та судових органів в Україні у 2015 році «Знай, монітор, дій»

Можна переглянути за посиланням: <http://ccl.org.ua/reports/ozon-znaj-monitor-dij/>

У 2015 році групою громадського спостереження «ОЗОН» започатковано кампанію з моніторингу судів «Суд не тільки судді». В рамках якої перевірялася організація роботи судів у 10 областях України. Серед яких 9 судів Одеської області (усі розташовані в місті Одеса), 8 судів міста Києва, 5 судів міста Львова, 5 судів Сумської області, 3 суди з Дніпропетровської та по 1 суду в Луганській, Полтавській, Черкаській, Харківській та Хмельницькій областях. Серед 35 судів було досліджено 29 судів загальних та 6 спеціалізованих (3 адміністративних та 3 господарських суди, з них 32 суди першої інстанції та 3 апеляційних).

Видано звіт «Суд не тільки судді: звіт групи громадянського спостереження «ОЗОН» за результатами моніторингу судів».

Можна переглянути за посиланням: <http://ccl.org.ua/reports/sud-ne-tilky-suddi-zvit-hrupy-hromadyanskoho-sposterzhennya-ozon-za-rezultatamy-monitorynhu-sudiv/>

Інші показники діяльності ОЗОНу в 2015 році:

- **180 волонтерів** стали учасниками 11 освітніх та просвітницьких заходів щодо громадського моніторингу в Україні (у Києві, Одесі, Харкові, Сумах та Дніпропетровську);
- Близько **100 громадських активістів** взяли участь в он-лайн майстер-класах про особливості спостереження за судовими процесами;
- **47 звітів**, що стосуються дотримання свободи мирних зібрань, права на справедливе судочинство та стану розслідування злочинів вчинених під час Революції Гідності стали результатом моніторингу громадських спостерігачів;
- **84 запити** та звернення за результатами громадських моніторингів були направлені до органів державної влади та судів;
- **5 прес-конференцій** проведено на тему порушень права на мирні зібрання та справедливе правосуддя в Україні

Окрім того у 2015 році:

- ✓ Завдяки зусиллям групи адвокатів Родин Небесної Сотні та групи громадського спостереження «ОЗОН» судові процеси в справах Майдану стали більш доступними оскільки Судова адміністрація прийняла рішення про можливість он-лайн перегляду справ.
- ✓ Організовано перший теле-майданчик присвячений актуальним питанням свободи мирних зібрань в Україні. Група громадського спостереження «ОЗОН» спільно з UkrlifeTV, та Київським будинком з прав людини провели телемарафон "Мирні зібрання в Україні сьогодні". Обговорювались актуальні теми, доступні для перегляду:
 «Як налагодити діалог між мирними протестувальниками та поліцією?» <http://www.ukrlife.tv/video/suspilstvo/iak-nalagoditi-dialog-mizh-mirnimi-protestuvalnikami-ta-politsieiu>
 «Реалізація права на мирні зібрання без дискримінації – чи можуть бути “дозволені” мирні зібрання, якщо їх не підтримує більшість?»
<https://www.youtube.com/watch?v=FJj01MBCbPk&feature=youtu.be>
 «Явище проплачених мітингів і як це трактувати з позиції захисту свободи мирних зібрань» <https://www.facebook.com/OZON.monitoring/posts/1587540004832815>
 «Балаклави – мода, захист від холоду чи потенційна небезпека під час мирного зібрання?» <https://www.facebook.com/OZON.monitoring/posts/1587776214809194>
- ✓ У липні 2015 року представники «ОЗОН» здійснили спостереження за дотриманням свободи мирних зібрань під час протестів у Єревані та інших містах Вірменії.

Моніторинг Маршу рівності. Київ, 6 червня 2015 року.

3.4. Моніторинг законодавства та реформи. Діяльність коаліції правозахисних організацій «Правозахисний Порядок Денний»

Центр громадянських свобод здійснює координацію діяльності неформальної коаліції правозахисних організацій, що працюють у сфері моніторингу, аналізу та розробки законодавства відповідно до основних засад прав людини та основоположних свобод - **платформи Правозахисний порядок денний (далі - ППД).**

Сторінка у FB: www.facebook.com/zakon.hr

ППД об'єднує навколо себе правозахисників, експертів, громадських активістів яким небайдужі питання захисту прав людини, створює робочі групи для роботи над законодавством, проводить адвокаційні кампанії, виступає з заявами щодо протидії пропорційним обмеженням прав людини, організовує майданчики для обговорення правозахисних тем, популяризує права людини.

Засновниками коаліції виступають провідні українські правозахисні організації, серед яких:

- ✓ **Центр громадянських свобод, Євромайдан SOS,**
- ✓ Українська Гельсінська спілка з прав людини,
- ✓ Харківська правозахисна група,
- ✓ Amnesty International в Україні,
- ✓ Центр інформації про права людини,
- ✓ Центр досліджень правоохоронної діяльності,
- ✓ Будинок прав людини в Києві,
- ✓ Центр «Соціальна Дія», Проект «Без кордонів».
- ✓

Члени правозахисної платформи у 2015 році працювали з темами, що стосуються:

- моніторингу законотворчої діяльності щодо виявлення загроз правам людини,
- приведення українського кримінального законодавства у відповідність із міжнародним гуманітарним правом та зокрема, ратифікація Римського статуту Міжнародного кримінального суду,
- захисту прав внутрішньо переміщених осіб та осіб, що проживають на тимчасово окупованих територіях та в Криму,
- проведення конституційної реформи,
- антидискримінаційного законодавства.

У 2015 році:

- Організовано **15 заходів робочого характеру** - експертні обговорення та зустрічі членів та партнерів Платформи

- Оприлюднено близько **20 відкритих заяв** та звернень до представників органів державної влади з приводу усунення недоліків законодавства та приведення його відповідно до стандартів прав людини. Зокрема, що стосувалися *постанови про дерогацію, щодо прийняття одноразової декларації парламентом про визнання юрисдикції Міжнародного кримінального суду, щодо порядку в'їзду на окуповану територію та виїзду з неї; щодо законодавчого посилення гарантій захисту прав переселенців, щодо підтримки деяких законопроектів, щодо необхідності створити законодавчі умови для найшвидшої ратифікації Римського статуту Міжнародного кримінального суду тощо.*

- Проведено **5 парламентських заходів** за участі міжнародних експертів та іноземних парламентаріїв для народних депутатів, представників органів державної влади та громадськості:

- *Міжпарламентський семінар: «Міжнародний кримінальний суд та захист цивільного населення». Семінар організований Parliamentarians for Global Action (PGA) у співпраці з Комітетами Верховної Ради та платформою Правозахисний порядок денний.*

- *Круглий стіл: «Моделі забезпечення співпраці національних і міжнародних органів щодо розслідування воєнних злочинів та злочинів проти людяності, а також їхнього судового розгляду».* Організований 15 жовтня 2015 платформою правозахисних організацій «Правозахисний Порядок Денний» спільно з Комітетом з прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин Верховної Ради України, за участі Правової Ініціативи Відкритого Суспільства та підтримки МФ «Відродження».

- *Міжпарламентський семінар: «Міжнародний кримінальний суд та Україна»*

- *Міжпарламентський семінар: «Міжнародний кримінальний суд: досвід Грузії»*
https://www.youtube.com/watch?v=nW_TfHC5QGI

- *Круглий стіл: «Ратифікація Римського статуту та приєднання України до Міжнародного кримінального суду».*

- Проведено понад **10 прес-конференцій** та ефірів на радіо та телебаченні, а також **3** публічних акції на підтримку важливих правозахисних ініціатив;

- Розроблено не менше **10 експертних висновків** щодо важливих законодавчих ініціатив у сфері прав людини та **5 інфографік** з метою тлумачення деяких з них.

Під час міжпарламентського семінару з обміну досвідом "Міжнародний кримінальний суд та захист цивільного населення". Київ, Верховна Рада України, грудень 2015 р.

Законодавство, що зазнало змін внаслідок участі ППД:

- ✓ Законопроект «Про національну поліцію».
- ✓ Постанова Кабінету Міністрів України щодо «Порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї».
- ✓ Кодекс законів про працю від 12 листопада 2015 року (антидискримінаційна поправка).
- ✓ Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

Прес-конференція щодо недоліків пакету законопроектів щодо реформування МВС Київ, 22 червня 2015 р., Український кризовий медіа-центр.

Інші проміжні результати роботи ППД:

- ✓ Внаслідок діяльності платформи налагоджено роботу з більш ніж 200 народними депутатами парламенту, Комітетами Верховної Ради України, Кабінетом міністрів України, Адміністрацією Президента, Генеральною прокуратурою, Міністерством юстиції України, Уповноваженою Верховної Ради України з прав людини та іншими органами державної влади та міжнародними організаціями.
- ✓ За погодженням Міністерства юстиції та КМУ від 4 червня 2015 року створено тимчасову робочу групу з доопрацювання Порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї №367. До даної групи увійшли експерти ППД.
- ✓ Створено Експертну раду з прав людини при Комітеті з прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин до якої представники організацій, що входять до Правозахисного Порядку Денного.
- ✓ Залучено близько 25 міжнародних експертів та парламентаріїв для експертної підтримки реформаційних процесів у сфері прав людини в Україні

3.5 Кампанія «Let My People Go»

У 2015 році Центром громадянських свобод, ініціативою Євромайдан SOS розпочато кампанію **#Letmypeoplego** задля захисту усіх ув'язнених за політичними мотивами громадян України в Росії та окупованому Криму, контроль та висвітлення дотримання основоположних прав заручників Кремля, серед яких: свобода від тортур, право на вільний доступ адвоката, надання медичної допомоги тощо.

Сайт: letmypeoplego.org.ua

Сторінка у FB:

Let My People Go Ukraine : www.facebook.com/letmypeoplegoukraine

Let My People Go Ukraine – English: www.facebook.com/LetMyPeopleGoUkraine.en

Центр громадянських свобод в рамках кампанії «Let My People Go» надає підтримку сім'ям постраждалих та веде співпрацю з адвокатами, які захищають права незаконно переслідуваних українців.

До кінця 2015 року кампанія вже **опікується долею 13 ув'язнених на території Росії та 12 в окупованому Криму**. Більшість із них була піддана жорстоким тортурам. Абсолютно всі – на різних етапах розгляду справ позбавлені права на незалежний юридичний та консульський захист, а також на справедливий судовий розгляд.

Для посилення міжнародної підтримки кампанія була презентована на ключових міжнародних майданчиках, у тому числі, у Раді Європи, ОБСЄ, Європарламенті, ООН, ПАРЕ, а також у рамках численних особистих зустрічей із політичними діячами в США й різних країнах Євросоюзу.

За рік в підтримку кампанії приєдналися цілий ряд організацій в Україні та поза її межами.

У 2015 році:

- в рамках кампанії проведено близько **15 публічних акцій** для привернення уваги ЗМІ як всередині України, так і на міжнародному рівні, а також адвокаційних заходів впливу на українських та іноземних політиків,

- **15 прес-конференцій**

Президент Петро Порошенко дарує відомому співаку Елтону Джону футболку Євромайдану SOS з портретом політичного в'язня РФ, українець Олега Сенцова. Київ, вересень 2015 року.

Концерт класичної музики під відкритим небом «Нічні серенади» присвячений українським в'язням, яких незаконно утримує Російська Федерація. Організований Центром Громадянських Свобод, Євромайдан SOS спільно з Міністерством закордонних справ України, Національним камерним ансамблем «Київські солісти». Київ, 19 червня 2015 року.

Брифінг Центру громадянських свобод під Кабінетом міністрів України із закликом до прем'єр-міністра звернути увагу на справу ув'язнених українських громадян в Росії Миколу Карпюка та Станіслава Кліха. Київ, 9 вересня 2015 року.

4. Міжнародна адвокація та співробітництво

Центр громадянських свобод системно працює над просуванням питань, що стосуються прав людини в Україні на міжнародній арені, зокрема здійснює постійне інформування про стан з порушеннями прав людини Структури Ради Європи, ОБСЄ, ООН, Європейський парламент та ПАРЕ, співпрацює з Міжнародним кримінальним судом.

Основними питаннями над якими працював Центр громадянських свобод у 2015 році були: порушення прав людини в Криму та на Донбасі, розслідування воєнних злочинів, ратифікація Римського статуту Міжнародного кримінального суду, аналіз стану розслідування злочинів під час Майдану, протидія російській пропаганді та діяльність НУО після Революції гідності тощо. У даних цілях було взято участь в заходах *Парламентської асамблеї Ради Європи, ОБСЄ (нарада з людського виміру, презентація звіту ОБСЄ тощо), Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо жінок, а також взято участь в Форумі «Forum of decisionmakers» ,здійснено візит до Хорватії щодо можливості застосування практики МКС до збройного конфлікту в Україні тощо.*

«#LetMyPeopleGo Во время дебатов по статусу Российской делегации в Совете Европы Украинские парламентарии упоминали уже не только Савченко и Сенцова, но и остальных 9 украинских полит заключенных в РФ. Приятно чувствовать результаты своей работы» - співробітниця Центру громадянських свобод Олександра Романцова

Олександра Романцова під час дебатів щодо статусу російської делегації на засіданні Ради Європи. Страсбург, червень 2015 р.

Результати:

- ✓ 25 червня 2015 року Парламентська асамблея Ради Європи ухвалила резолюцію, присвячену долі осіб, зниклих безвісти в Криму та під час збройної агресії на Донбасі.
- ✓ Завдяки зусиллям ЦГС вдалося налагодити роботу з Міжнародним комітетом червоного хреста щодо здійснення ДНК-аналізу на територіях, що контролюють ДНР та ЛНР
- ✓ Завдяки інформаційній роботі Центру громадянських свобод ПАРЕ прийняла рішення про відтермінування повернення права голосу російській делегації .
- ✓ Комітет Міграції, біженців та переміщених осіб прийняв рішення ініціювати доповідь для вивчення ситуації з цивільними заручниками на Донбасі.

- ✓ Вперше з початку конфлікту на Сході, член ПАРЄ – Нейллі Клайненберг (Латвія) здійснив візит до Северодонецька, щоб поспілкуватися з полоненими та побачити місця утримування полонених НЗФ.
- ✓ Створено робочу групу з метою удосконалення пропускної системи на Донбасі до якої увійшли громадські організації, волонтерські ініціативи, фонди благодійної допомоги та СБУ.

5. Команда Центру громадянських свобод та наші основні досягнення у 2015 році

У 2015 році наша команда включала в себе 14 осіб, які працювали над документуванням порушень прав людини на Донбасі, моніторингу політичних переслідувань в Криму, роботи з законодавством, громадським спостереженням, адвокацією, інформаційними та просвітницькими кампаніями, PR тощо.

Команда Центру громадянських свобод разом з французькою волонтеркою Lea. Серпень, 2015 року.

Наші досягнення:

- ✓ У квітні 2015 року Центр громадянських свобод став лауреатом міжнародної правозахисної премії Королівства Норвегії «За права людини та демократію». При оголошенні переможця журі відзначили, що Україна пройшла складні випробування під час протестів Євромайдану, а зараз відстоює демократичний вибір після анексії Криму Російською Федерацією та початку війни на Донбасі.
- ✓ У січні 2015 року до Міжнародного кримінального суду передано подання, що стало результатом спільної роботи Євромайдан SOS та інших правозахисних організацій та ініціатив над документуванням та систематизацією інформації про злочини проти людяності вчинені під час Євромайдану.
- ✓ Також дані зібрані Євромайдан SOS були використані при підготовці звіту Міжнародної дорадчої групи Ради Європи щодо розслідувань злочинів вчинених під час Євромайдану. *Звіт можна переглянути тут:* <https://rm.coe.int/16802f038c>
- ✓ Завдяки зусиллям кампанії «Let My People Go» у серпні 2015 року був звільнений львів'янин Юрій Яценко. Раніше його засудили до 2 років позбавлення волі, але завдяки злагоженій роботі адвоката та кампанії апеляційний суд виніс рішення про зменшення терміну до 9 місяців. Таким чином, Юрій Яценко опинився на свободі. Сьогодні колишній політичний в'язень виступає в ролі активного спікера кампанії за звільнення українців, незаконно затриманих в РФ та Криму.
- ✓ Зібрані в ході документування факти порушень прав людини стали основою **2-х звітів спеціальних доповідачів ПАРЄ** за тематикою безвісти зниклих на сході України та

полонених у результаті збройного конфлікту на Донбасі. **25 червня 2015 року Парламентська асамблея Ради Європи ухвалила резолюцію**, присвячену долі осіб, зниклих безвісти в Криму та під час збройної агресії на Донбасі.

✓ 4 лютого парламентом України було частково визнано юрисдикцію Міжнародного кримінального суду (МКС) у частині злочинів, скоєних в Україні з 20 лютого 2014 року до «теперішнього часу». Центр громадянських свобод вже кілька років поспіль системно працює в напрямку адвокації питання повного приєднання України до Міжнародного кримінального суду.

Голова правління Центру громадянських свобод Олександра Матвійчук отримує правозахисну премію «За права людини та демократію» від Королівства Норвегії. Квітень 2015 року.

6. Фінансовий звіт за 2015 рік

ДОХОДИ ЦГС 2015 РОКУ 7.395.497 гривень ,

в тому числі :

Європейська Комісія 1.500.668 гривень

Національний фонд сприяння демократії 823.872 гривні

Посольство Королівства Нідерландів у Києві 102.000 гривень

Європейський фонд сприяння демократії 1.048.930 гривень

Нідерландський Гельсінкський Комітет 720.072 гривні

Програма розвитку ООН в Україні 852.652 гривні

Міжнародний фонд Відродження 195.000 гривень

Фонд друзів Гельсінкського руху 829.339 гривень

Посольство США у Києві 549.672 гривень

Правова програма Агенції США з міжнародного розвитку в Україні 314.268 гривень

Рада Європи 31.612 гривні

Міністерство закордонних справ Хорватії 180.990 гривень

Премія парламенту Норвегії 146.422 гривень

Компанія «Альянс КМ» 100.000 гривень

ВИДАТКИ 2015 РОКУ 7.184.217 гривень, в тому числі :

Відрадження співробітників та волонтерів 349.067 гривень

Конференції, семінари, інші заходи 1.846.667 гривень

Комунікація (ведення та розробка сайтів, соціальні мережі, відео, дизайн, візуалізація та таке інше) 780.913 гривень

Гонорари експертів, тренерів, авторів, дослідників тощо 273.625 гривень

Публікації 90.538 гривень

Переклади 60.030 гривень

Зарплати персоналу (включно з податками , пенсійними та іншими обов'язкові нарахуваннями) 2.872.777 гривень

Офісні видатки (включаючи оренду, зв'язок, канцелярські та інші офісні видатки) 864.750 гривень

Обладнання 45.851 гривня

7.184.218 гривень